NÂNG CAO Ý THỨC VĂN HÓA CHÍNH TRỊ CHO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ LÃNH ĐẠO CẤP XÃ TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

ĐÀO THỊ THÚY
Trường Đại học Hà Tĩnh

Nhận bài ngày 10/9/2026. Sửa chữa xong 12/10/2026. Duyệt đăng 19/10/2026.

Abstract

Political culture plays a crucial role in the leadership, organization, and implementation of national reform. It reflects political actors' awareness, competence, ethical standards, and conduct. Commune-level leaders are directly responsible for implementing the Communist Party of Vietnam's guidelines and the State's policies and laws at the grassroots level. Enhancing their political culture awareness is therefore essential to improving local governance, advancing digital government, promoting administrative reform, and strengthening the quality of public services. This article examines the theoretical foundations of political culture awareness and identifies limitations in the awareness and conduct of commune-level leaders. Based on this analysis, it proposes several solutions to strengthen their political competence, public service ethics, sense of responsibility, and capacity to meet the requirements of grassroots governance in the current context.

Keywords: *Commune-level leaders, digital transformation, grassroots government, political culture, public service ethics.*

1. Đặt vấn đề

Trong hệ thống chính trị Việt Nam, cấp xã là cấp chính quyền gần dân nhất, trực tiếp triển khai và tổ chức thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Cán bộ lãnh đạo cấp xã giữ vai trò "hạt nhân" trong hoạt động của hệ thống chính trị ở cơ sở, có ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước và niềm tin của nhân dân tại địa phương. Trong bối cảnh hiện nay, thực hiện mô hình quản lý chính quyền địa phương 2 cấp (vận hành từ 1/7/2025) là mô hình tinh gọn, chỉ gồm cấp tỉnh và cấp cơ sở (xã, phường), bỏ cấp trung gian là cấp huyện trong tổ chức bộ máy chính quyền. Đây là bước ngoặt cải cách hành chính nhằm phân quyền mạnh mẽ, giảm thủ tục, gần dân hơn và nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý thì vai trò của việc nâng cao văn hóa chính trị cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo ở địa phương là rất cần thiết, với nhiệm vụ xây dựng đội ngũ cán bộ phải "đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ". Điều này cho thấy yêu cầu đối với đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã không chỉ có năng lực chuyên môn mà còn phải có văn hóa chính trị vững chắc. Vì vậy, việc nghiên cứu và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao ý thức văn hóa chính trị cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã là hết sức cần thiết và có ý nghĩa thực tiễn sâu sắc.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số vấn đề chung về văn hóa chính trị và ý thức văn hóa chính trị của đội ngũ cán bộ lãnh đạo

2.1.1. Quan niệm về văn hóa chính trị

Văn hóa là sản phẩm của con người, là sức mạnh trong cải tạo, chinh phục tự nhiên và xã hội, là yếu tố đảm bảo sự tồn tại và phát triển bền vững cho mỗi con người, mỗi tổ chức, mỗi dân tộc và mỗi quốc gia. Trước cách mạng tháng 8 năm 1945 khi còn trong nhà tù của Tưởng Giới Thạch, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã có một định nghĩa về văn hóa: "Vì lẽ sinh tồn cũng như mục đích của cuộc sống loài người mới sáng tạo và phát minh ra ngôn ngữ, chữ viết, đạo đức, pháp luật, khoa học, tôn giáo, văn học, nghệ thuật, những công cụ sinh hoạt hàng ngày về mặc, ăn , ở và các phương thức sử dụng. Toàn bộ những sáng tạo và phát

Email: thuy.daothi@htu.edu.vn

minh đó tức là văn hóa..." (Hội thảo Khoa học Quốc gia, 2019). "Văn hóa chính trị là một lĩnh vực, một biểu hiện đặc biệt của văn hóa loài người trong xã hội có giai cấp, văn hóa chính trị được hiểu là trình độ phát triển của con người thể hiện ở trình độ hiểu biết về chính trị, trình độ tổ chức hệ thống tổ chức quyền lực theo một chuẩn giá trị xã hội nhất định nhằm điều hòa các quan hệ lợi ích giữa các giai cấp và bảo vệ lợi ích của giai cấp cầm quyền, phù hợp với xu thế phát triển và tiến bộ xã hội" (Nguyễn Văn Vĩnh, 2011).

Về bản chất, "văn hóa chính trị có thể được xem như là tổng hợp của tri thức và kinh nghiệm hoạt động chính trị, là tình cảm và niềm tin chính trị của mỗi cá nhân" (Nguyễn Đăng Dung, 2010). Văn hóa chính trị không chỉ là tri thức chính trị đơn thuần, mà còn bao hàm cả yếu tố thái độ, tình cảm và hành vi chính trị. Nó phản ánh mức độ trưởng thành chính trị của cá nhân và xã hội, đồng thời thể hiện sự tương tác giữa con người với hệ thống quyền lực nhà nước, các thiết chế chính trị và các chuẩn mực xã hội. Văn hóa chính trị được xem là một thành tố quan trọng cấu thành đời sống chính trị, có ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng hoạt động của hệ thống chính trị và hiệu quả quản trị quốc gia. Văn hóa chính trị tốt sẽ tạo ra môi trường chính trị ổn định, minh bạch, dân chủ; ngược lại, văn hóa chính trị thấp có thể dẫn đến sự suy giảm niềm tin của nhân dân, làm giảm hiệu lực quản lý của nhà nước.

Ở Việt Nam, văn hóa chính trị luôn gắn liền với hệ tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam, lấy chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động, đồng thời còn được thể hiện trong quá trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân. Do đó, văn hóa chính trị có ý nghĩa thực tiễn sâu sắc trong hoạt động lãnh đạo, quản lý của đội ngũ cán bộ, công chức.

2.1.2. Ý thức văn hóa chính trị của đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã

Cán bộ là công dân Việt Nam, được bầu cử, phê chuẩn, bổ nhiệm hoặc chỉ định giữ chức vụ, chức danh theo nhiệm kỳ trong cơ quan của Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội ở trung ương, ở cấp tỉnh, ở cấp xã, trong biên chế và hưởng lương từ ngân sách nhà nước (Quốc hội, 2025).

Như vậy, căn cứ vào các quy định pháp luật hiện hành, có thể hiểu cán bộ lãnh đạo cấp xã là những người làm việc trong cơ quan của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tổ chức chính trị - xã hội trực thuộc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ở xã, phường, đặc khu. Đội ngũ này có chức năng lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý và điều hành toàn diện các mặt của đời sống xã hội.

Ý thức văn hóa chính trị là sự kết hợp giữa ý thức chính trị và các giá trị văn hóa trong lĩnh vực chính trị, phản ánh trình độ nhận thức, thái độ, niềm tin và hành vi của con người đối với đời sống chính trị trên nền tảng các chuẩn mực văn hóa. Theo quan điểm của chủ nghĩa Mác – Lênin, ý thức xã hội nói chung và ý thức chính trị nói riêng chịu sự quy định của tồn tại xã hội, đồng thời có vai trò định hướng hành vi và thúc đẩy sự phát triển xã hội.(Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2021)

Đối với đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã, ý thức văn hóa chính trị giữ vai trò đặc biệt quan trọng, bởi đây là lực lượng trực tiếp gắn bó với nhân dân, tổ chức thực hiện chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước ở cơ sở. Ý thức văn hóa chính trị của đội ngũ này được thể hiện ở các phẩm chất cơ bản như: *(1) Bản lĩnh chính trị vững vàng; (2) Trung thành với* đường lối của Đảng và pháp luật Nhà nước. Đại hội XIII của Đảng đã nhấn mạnh "Xây dựng đội ngũ cán bộ, trước hết là người đứng đầu có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức trong sáng, năng lực nổi bật, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách…" (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021). Sự trung thành không chỉ thể hiện ở việc chấp hành mà còn ở khả năng cụ thể hóa, vận dụng sáng tạo các chủ trương, chính sách vào điều kiện thực tiễn của địa phương. Điều này đòi hỏi cán bộ phải có tư duy chính trị đúng đắn, hiểu sâu sắc hệ thống pháp luật và có khả năng tổ chức thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ chính trị tại cơ sở. *(3) Đạo đức công vụ trong sạch*. Đảng ta đặc biệt nhấn mạnh nhiệm vụ: "tập trung xây dựng Đảng *về đạo đức*, tích cực đấu tranh phòng, chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực" (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021). Đây là nền tảng để hình thành văn hóa liêm chính trong đội ngũ cán bộ, sự thể hiện ở tinh thần trách nhiệm, sự tận tụy trong công việc, thái độ phục vụ nhân dân và ý thức tuân thủ kỷ luật, kỷ cương hành chính. Đây là yếu tố trực tiếp ảnh hưởng đến niềm tin của nhân dân

đối với chính quyền cơ sở. *(4) Phong cách lãnh đạo khoa học, dân chủ*. Phong cách lãnh đạo là biểu hiện cụ thể của văn hóa chính trị trong hoạt động thực tiễn. Cán bộ lãnh đạo cấp xã cần có phong cách làm việc khoa học, có kế hoạch, có tổ chức và có kiểm tra, giám sát rõ ràng. Đồng thời, phong cách lãnh đạo dân chủ là yêu cầu quan trọng nhằm phát huy trí tuệ tập thể, tăng cường sự tham gia của cán bộ, công chức và nhân dân trong quá trình ra quyết định. Phong cách lãnh đạo dân chủ giúp hạn chế sự độc đoán, chủ quan, đồng thời tạo ra môi trường làm việc minh bạch, hiệu quả. *(5) Tinh thần phục vụ nhân dân*. Thật sự tin tưởng, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của Nhân dân; thực hành *"dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng"*. Cán bộ lãnh đạo cấp xã cần coi người dân là trung tâm của mọi hoạt động quản lý, luôn lắng nghe, tôn trọng và giải quyết kịp thời các nhu cầu, lợi ích chính đáng của nhân dân. Tinh thần phục vụ nhân dân không chỉ thể hiện qua thái độ giao tiếp mà còn qua hiệu quả giải quyết công việc, mức độ hài lòng của người dân.

Văn hóa chính trị của cán bộ lãnh đạo cấp xã có vai trò đặc biệt quan trọng trong hệ thống chính trị cơ sở, được thể hiện trong việc nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước ở địa phương. Cán bộ lãnh đạo có văn hóa chính trị cao sẽ làm việc có trách nhiệm, tuân thủ pháp luật, xử lý công việc khoa học và hạn chế sai sót trong quá trình thực thi nhiệm vụ nhằm củng cố niềm tin của nhân dân đối với chính quyền cơ sở.

2.2. Ý thức văn hóa chính trị của đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã

Trong hệ thống chính trị ở Việt Nam, cấp xã là cấp chính quyền cơ sở có vai trò đặc biệt quan trọng, trực tiếp tổ chức thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã là lực lượng nòng cốt trong hoạt động của hệ thống chính trị ở cơ sở, giữ vai trò quyết định đến hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước và chất lượng phục vụ nhân dân. Trong đó, ý thức văn hóa chính trị của cán bộ lãnh đạo cấp xã là một yếu tố cốt lõi, phản ánh trình độ nhận thức chính trị, bản lĩnh tư tưởng, đạo đức công vụ, phong cách lãnh đạo và thái độ làm việc khi tiếp xúc với nhân dân.

Trong những năm gần đây, cùng với quá trình đổi mới và phát triển đất nước, ý thức văn hóa chính trị của đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã đã có những chuyển biến tích cực. Trước hết, đa số cán bộ lãnh đạo cấp xã có lập trường tư tưởng chính trị vững vàng, tin tưởng vào con đường phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa, chấp hành nghiêm chỉnh đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị, quản lý nhà nước và chuyên môn nghiệp vụ được quan tâm hơn, góp phần nâng cao trình độ nhận thức và năng lực thực tiễn của đội ngũ cán bộ.

Bên cạnh đó, ý thức trách nhiệm công vụ của đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã đã được nâng lên rõ rệt. Trong quá trình thực thi nhiệm vụ, nhiều cán bộ đã có sự chuyển biến tích cực từ tư duy quản lý hành chính sang tư duy phục vụ nhân dân. Điều này thể hiện qua việc tăng cường cải cách thủ tục hành chính, công khai minh bạch quy trình giải quyết công việc, ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và điều hành, cũng như nỗ lực nâng cao chất lượng phục vụ người dân. Ở nhiều địa phương, cán bộ lãnh đạo cấp xã đã chủ động bám sát cơ sở, lắng nghe ý kiến nhân dân, kịp thời giải quyết những vấn đề phát sinh từ thực tiễn đời sống xã hội.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, thực trạng ý thức văn hóa chính trị của đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã vẫn còn tồn tại một số hạn chế. Trước hết, sự không đồng đều về trình độ và nhận thức chính trị giữa các cán bộ vẫn còn khá rõ nét. Một bộ phận nhỏ cán bộ chưa thực sự nắm vững đầy đủ các quan điểm, đường lối, chính sách mới của Đảng và Nhà nước, dẫn đến việc vận dụng vào thực tiễn còn lúng túng, thiếu linh hoạt. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng tham mưu, tổ chức thực hiện nhiệm vụ ở cơ sở. Thứ hai, phong cách lãnh đạo và lề lối làm việc của một số cán bộ còn mang tính hành chính hóa, chưa thật sự sâu sát cơ sở. Ở một số nơi, tình trạng quan liêu, làm việc theo kinh nghiệm, thiếu tính khoa học và chưa chú trọng lắng nghe ý kiến của nhân dân vẫn còn xảy ra. Điều này làm giảm hiệu quả quản lý và có thể gây ra khoảng cách giữa chính quyền và người dân. Trong khi yêu cầu hiện nay đòi hỏi chính quyền cơ sở phải hoạt động theo hướng "gần dân, sát dân, hiểu dân và vì dân". Thứ ba, ý thức trách nhiệm cá nhân và đạo đức công vụ của một bộ phận cán bộ lãnh đạo cấp xã chưa thực sự cao. Một số trường hợp còn biểu hiện né tránh trách nhiệm, thiếu chủ động trong xử lý công việc hoặc chưa nghiêm túc trong thực hiện quy trình công vụ. Bên cạnh đó, vẫn còn tồn tại hiện

tượng chưa thực hiện tốt quy tắc ứng xử hành chính, ảnh hưởng đến hình ảnh của đội ngũ cán bộ và niềm tin của nhân dân đối với chính quyền cơ sở. Thứ tư, năng lực ứng dụng công nghệ thông tin và thích ứng với yêu cầu chuyển đổi số còn nhiều hạn chế. Trong bối cảnh cả nước đang đẩy mạnh xây dựng chính quyền số, kinh tế số và xã hội số, đây là một thách thức lớn đối với đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã. Một bộ phận cán bộ còn lúng túng trong việc sử dụng các phần mềm quản lý hành chính, hệ thống dịch vụ công trực tuyến và các nền tảng số phục vụ công việc. Điều này ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết công việc và chất lượng phục vụ người dân. Thứ 5, sau khi bỏ cấp huyện, nhiều nhiệm vụ quản lý nhà nước và thủ tục hành chính được chuyển xuống trực tiếp cho cấp xã. Cán bộ cấp xã hiện phải đảm nhiệm mảng công việc rất rộng, từ quản lý đất đai, đầu tư công đến giáo dục, an sinh xã hội và bảo vệ môi trường....thậm chí phải đảm nhận nhiệm vụ trái với chuyên môn. Nhiều cán bộ chưa kịp thích nghi với phương thức vận hành mới và các yêu cầu khắt khe hơn về tính chuyên nghiệp. Một số cán bộ từ cấp huyện chuyển xuống xã cũng gặp khó khăn trong việc hòa nhập và nắm bắt thực tế cơ sở, một số cán bộ cấp xã chưa đáp ứng được yêu cầu chuyên môn của mô hình mới.

Từ thực trạng trên có thể khẳng định, ý thức văn hóa chính trị của đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã hiện nay vừa có mặt tích cực, vừa tồn tại những hạn chế cần được khắc phục. Điểm tích cực nổi bật là bản lĩnh chính trị vững vàng, sự tin tưởng vào đường lối của Đảng và Nhà nước, cùng với tinh thần trách nhiệm ngày càng được nâng cao. Tuy nhiên, những hạn chế về kỹ năng hành chính, phong cách lãnh đạo và năng lực chuyển đổi số đang là những "điểm nghẽn" cần được khắc phục. Vì vậy, việc tiếp tục nâng cao ý thức văn hóa chính trị cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã không chỉ là yêu cầu cấp thiết về mặt quản lý nhà nước, mà còn là điều kiện quan trọng để xây dựng hệ thống chính trị cơ sở trong sạch, vững mạnh, hoạt động hiệu lực và hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

2.3. Một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao ý thức văn hóa chính trị cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã trong giai đoạn hiện nay

2.3.1. Tăng cường công tác giáo dục lý luận chính trị cho đội ngũ cán bộ cấp xã

Giáo dục lý luận chính trị là nền tảng quan trọng trong việc hình thành và nâng cao ý thức văn hóa chính trị cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã. Giáo dục lý luận chính trị chính là bồi dưỡng nâng cao kiến thức về chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước để mỗi người cán bộ sẽ học tập tinh thần, học tập lập trường, quan điểm và phương pháp biện chứng, phương pháp làm việc để giải quyết những vấn đề đặt ra trong thực tiễn công tác. Tuy nhiên, để nâng cao hiệu quả công tác giáo dục lý luận cho cán bộ, cần đổi mới nội dung bồi dưỡng theo hướng gắn chặt giữa lý luận với thực tiễn. Nội dung giáo dục cần được cụ thể hóa bằng các tình huống thực tế tại cơ sở để giúp cán bộ hiểu sâu hơn và có khả năng vận dụng linh hoạt hơn vào công việc.

2.3.2. Nâng cao đạo đức công vụ cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã

Đạo đức công vụ là một bộ phận cốt lõi của văn hóa chính trị, phản ánh thái độ, trách nhiệm và chuẩn mực hành vi của cán bộ trong thực thi nhiệm vụ. Việc nâng cao đạo đức công vụ cần được thực hiện đồng bộ trên nhiều phương diện. Trước hết, cần xây dựng hệ thống chuẩn mực đạo đức công vụ rõ ràng, cụ thể và phù hợp với điều kiện thực tiễn của cấp xã. Các chuẩn mực này phải thể hiện được tinh thần "vì nhân dân phục vụ", đặt lợi ích của người dân và cộng đồng lên trên lợi ích cá nhân. Đây là cơ sở để cán bộ tự điều chỉnh hành vi và nâng cao ý thức trách nhiệm trong công việc. Thứ hai, cần tăng cường kiểm soát quyền lực trong thực thi nhiệm vụ. Việc phân công, phân cấp phải đi đôi với cơ chế kiểm tra, giám sát chặt chẽ nhằm hạn chế lạm quyền, lợi dụng chức vụ, quyền hạn trong giải quyết công việc. Kiểm soát quyền lực không chỉ là công cụ quản lý mà còn là yếu tố quan trọng để xây dựng môi trường công vụ trong sạch, minh bạch, liêm chính. Thứ ba, cần đưa tiêu chí phục vụ nhân dân vào hệ thống đánh giá cán bộ một cách thực chất. Mức độ hài lòng của người dân đối với dịch vụ hành chính công cần được coi là một trong những thước đo quan trọng phản ánh đạo đức công vụ và chất lượng thực thi nhiệm vụ của người cán bộ.

3.2.3. Đổi mới phong cách lãnh đạo theo hướng phục vụ nhân dân

Phong cách lãnh đạo có ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả hoạt động của chính quyền cấp xã và

mức độ tin tưởng của nhân dân. Trong giai đoạn hiện nay, yêu cầu đặt ra là phải đổi mới phong cách lãnh đạo theo hướng hiện đại, dân chủ và minh bạch.

Trước hết, cán bộ lãnh đạo cần thực hiện phong cách lãnh đạo dân chủ, tôn trọng ý kiến tập thể, phát huy trí tuệ của cán bộ, công chức trong cơ quan. Việc ra quyết định cần dựa trên cơ sở thảo luận, phân tích và đánh giá toàn diện, tránh tình trạng áp đặt hoặc chủ quan cá nhân. Thứ hai, cần tăng cường đối thoại trực tiếp với nhân dân. Đối thoại không chỉ giúp giải quyết kịp thời các vấn đề phát sinh từ cơ sở mà còn là kênh quan trọng để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của nhân dân. Qua đó, góp phần nâng cao tính gần dân, sát dân của chính quyền.Thứ ba, cần kiên quyết khắc phục tình trạng quan liêu, hành chính hóa trong hoạt động lãnh đạo, quản lý. Cán bộ lãnh đạo cấp xã phải thường xuyên bám sát cơ sở, trực tiếp kiểm tra, giám sát và giải quyết công việc, tránh tình trạng làm việc qua trung gian hoặc thiếu sâu sát thực tế.

2.3.4. Đẩy mạnh chuyển đổi số trong hoạt động quản lý, điều hành chính quyền cơ sở

Chuyển đổi số là xu hướng tất yếu trong quản lý nhà nước hiện đại, đặc biệt trong bối cảnh xây dựng chính quyền điện tử và chính quyền số. Vì vậy, việc đẩy mạnh chuyển đổi số là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao văn hóa chính trị của cán bộ lãnh đạo cấp xã.

Trước hết, cần đẩy mạnh ứng dụng chính quyền điện tử trong quản lý và điều hành. Việc sử dụng hệ thống quản lý văn bản điện tử, dịch vụ công trực tuyến và các nền tảng số sẽ giúp nâng cao hiệu quả giải quyết thủ tục hành chính, đồng thời tăng tính minh bạch trong hoạt động của chính quyền. Thứ hai, cần nâng cao kỹ năng số cho đội ngũ cán bộ. Đây là điều kiện tiên quyết để đảm bảo việc vận hành hiệu quả các hệ thống công nghệ thông tin trong quản lý nhà nước. Cán bộ cần được đào tạo thường xuyên về kỹ năng sử dụng phần mềm, khai thác dữ liệu và xử lý thông tin trên môi trường số. Thứ ba, cần chuẩn hóa quy trình giải quyết thủ tục hành chính theo hướng số hóa, rút ngắn thời gian xử lý, giảm chi phí xã hội và nâng cao mức độ hài lòng của người dân.

Ngoài ra, việc sắp xếp, bố trí vị trí việc làm cần được điều chỉnh phù hợp với yêu cầu chuyển đổi số, bảo đảm bộ máy tinh gọn nhưng hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Cùng với đó, cần quan tâm cải thiện điều kiện làm việc, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho cán bộ nhằm tạo động lực để họ yên tâm công tác, phát huy tinh thần trách nhiệm và chủ động thích ứng với quá trình chuyển đổi số.

3. Kết luận

Nâng cao ý thức văn hóa chính trị cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo cấp xã là yêu cầu khách quan và cấp thiết trong bối cảnh đổi mới và hội nhập hiện nay. Đây không chỉ là yếu tố nền tảng góp phần xây dựng hệ thống chính trị cơ sở trong sạch, vững mạnh mà còn trực tiếp nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước và củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng và chính quyền.

Việc nâng cao văn hóa chính trị cần được triển khai một cách đồng bộ các giải pháp từ giáo dục lý luận chính trị, rèn luyện đạo đức công vụ, đổi mới phong cách lãnh đạo, cũng như đẩy mạnh ứng dụng chuyển đổi số trong quản lý và điều hành. Các giải pháp này có mối quan hệ chặt chẽ, tác động qua lại và bổ trợ lẫn nhau, tạo thành một chỉnh thể thống nhất trong quá trình xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ. Qua đó, góp phần hình thành đội ngũ cán bộ cấp xã có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, tác phong làm việc khoa học, chuyên nghiệp và năng lực quản trị hiện đại, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế – xã hội của địa phương trong giai đoạn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021). *Giáo trình triết học Mác-Lênin: Dành cho bậc đại học hệ không chuyên lý luận chính trị*. NXB Chính trị Quốc gia Sự thật.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII* (tập 1). NXB Chính trị Quốc gia Sự thật.

Hội thảo Khoa học Quốc gia (2019). *Văn hóa Việt Nam với sự phát triển đất nước*. NXB Lao động – Xã hội.

Nguyễn Đăng Dung (chủ biên), Nguyễn Thu Hà, Phạm Hồng Tung (2010). *Giáo trình Chính trị học*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.

Nguyễn Văn Vĩnh (chủ biên, 2011). *Tập bài giảng Chính trị học*. NXB Chính trị – Hành chính.

Quốc hội (2025). *Luật Cán bộ, công chức*. Luật số 80/2025/QH15 ngày 24/6/2025.